

mtr högt, allt inre mått, ävensom incineratorhus i två våningar. Av detta senare har man varit tvungen att spränga ned i berget en etage för att få rum för ugnarna. På sidorna om huvudbyggnaden finnas två små flyglar, den ena innehållande kansli och den andra bårhus för 10 katafalker. Senaste sommar inbyggdes i bårhuset ett kylrum med plats för två katafalker. Någon hiss för sänkning av kistan finnes ej, utan blir denna efter jordfästningen stående i kapellet tills begravningsgästerna avlägsnat sig. Detta sätt har f. ö. mycket senterats av en stor del av allmänheten, som tilltalats av att som ett sista minne av den häden gångne ha hägkomsten av den blomsterhöljda kistan, som lämnats stående orörd. För två år sedan inrättades klockringning liksom i Stockholm enligt grammofonsystem, med en högtalare, som är placerad i nischen mellan skorstenarna. Allmänheten har varit mycket tillfreds med själaringningen, vilken är inspelad i St. Jakobs kyrka i Stockholm och i hög grad bidrager till den högtidliga stämningen.

I kapellbyggnaden finnas inbyggda 40 st. kolumbarienischer, alla avsedda för 4 urnor och betingande ett pris av 3,000 mk. pr. st. Av ett fristående kolumbarium, som halvcirkelformigt skall omsluta krematorie-

området, har en första sektion, innehållande 297 nischer, de flesta avsedda för två urnor till Fmk. 1,500: —, t. v. uppförts. På vår anhållan har urnlundar inrättats på stadens kyrkogårdar, omfattande ett tusental urngravar.

Området omkring krematoriet har intagits i stadsplanen som park och planeringen och planteringen därav har redan fortskridit så långt, att platsen på vissa ställen hör till de vackrare i staden (jvfnför Fig. 68 i »Vore Kirkegaard« XII).

Frekvens vid anstalten har varit i långsamt om och stadigt stigande. Sedan mars 1926 har tills 1938 utförts omkr. 2,700 eldbegängelser, vilket i jämförelse med de andra skandinaviska länderna är litet. Härvid är dock bl. a. att märka, att Finland ägt krematorium endast 12 år, att så gott som ingen propaganda gjorts för eldbegängelseidén och att lagstiftningen på området varit oförmånlig för en popularisering av detta begravningssätt. Dessutom har transporten från andra orter ställt sig oproportionerligt hög, varför krematoriet använts så gott som uteslutande av Helsingfors med omejd. Av allt att döma kommer nog eldbegängelsen att bli framtidens begravningssätt i vårt land såväl som i den övriga civiliserade världen.

Landsbykirkegaarden skal have sig et Lighus

Af Arkitekt Fritz jun, Aarhus

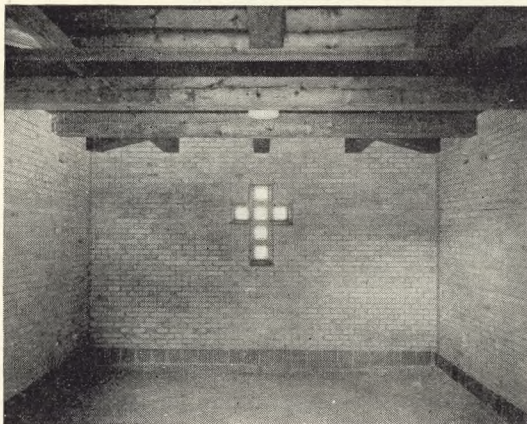

Fig. 14.
Aarslev Lighus.

Lighusets Behov er stort og vægtigt; men blot Huset ikke skulde ligge paa Kirkegaarden. — Kender De noget mere yndigt og sluttet end Landsbykirken, tæt kompakt, som eneste Bygning midt paa den farverige, stærkt beplantede lille Kirkegaard, indrammet af den høje Trærække? Stendiget bugnende nedenfor, — De er enig med mig i, at det ikke alene kan være yndigt, men at det ogsaa besidder en meget lodig harmonisk Værdi. Billedet understøttes af Helheden og holdes naturligt fanget af Kirken.

Fig. 15.
Kirkegaard med Lighus i Aarslev.

Fig. 16.
Indgang til Aarslev Kirkegaard.

Men saa kommer Stedbarnet: Lighuset! Det vil saa let komme til at ligne en »Vaabenhus-Lillebror«, der ikke kan finde hjem, men staar forladt et tilfældigt Sted, eller værre endnu: tigger om at blive taget med op til Bror, der mageligt læner sig op mod Kirken.

Lad Lighuset være sig selv og giv det en Plads for sig selv — Lighuset maa ikke ved Form eller Farve være iøjnefaldende, »reklamerende«, — det bør glide stiltfærdigt og nænsomt ind i Omgivelserne.

Paa Aarslev Kirkegaard er Lighuset lagt ved den afsides nordre Kirkegaardsport. De smaa lave Skifter (Flensborg-Type) giver det en særegen Karakter til Adskillelse fra Garage og Sprøjtehus. Pyramidetaget er fordringsløst befriet for de selvbevidste Gavle. Farverne er duce og blide tilbageglidende: gule, haandstrøgne Sten med blaa-dæmpet Tag. Indvendig farvet Cementgulv med Sokkel af Klinker og herover fuget gul Mur til Bjælkeloftet. Korset i Bagvæggen over Kisten er Betonglas (se Fig. 14).